

Plutonov plešasti bratranec

Makemake, pritlikavi planet v našem osončju, nima ozračja; je plešast! To pomeni, da ne more zadržati niti tistih nekaj Sončevih žarkov, ki jih prejme na svojem oddaljenem kraju, kjer je še bolj daleč od Sonca kot njegov bratranec Pluton.

Do nekaj let nazaj so Pluton obravnavali kot najbolj oddaljeni planet Osončja, nato pa so ga uvrstili med pritlikave planete, kamor spada tudi Makemake. Pritlikavi planeti so enostavno premajhni, da bi jim rekli planeti, a so vseeno okrogle oblike – tako kot planeti – in večji od asteroidov. Zelo malo vemo o naših bližnjih pritlikavih planetih in doslej nismo vedeli praktično nič o Makemake-u. Da bi proučevali to oddaljeno telo, so astronomi morali čakati, da bi se premaknil tako, da bi zakril neko zvezdo v ozadju. In so čakali. Sčasoma se je njihova potrpežljivost izplačala.

Če bi bilo okrog Makemake-a ozračje, bi svetloba z zvezde počasi postajala navidezno šibkejša, ko bi jo pritlikavi planet pričel zakrivati. Podobno kot ob sončnem zahodu na Zemlji, ko zvezda v središču Osončja – Sonce – postopoma temni, ko izginja za obzorjem. A pri Makemake-u je zvezda v ozadju nenadoma izgubila in se čez eno minuto spet pojavila, brez postopnega ugašanja ali prižiganja. To nam pove, da Makemake nima ozračja in da mora biti hladnejši, kot so pričakovali – hladnejši celo od Severnega pola pozimi!

COOL FACT

Poleg Makemake-a so v Osončju še štirje znani pritlikavi planeti: Pluton, Ceres, Haumea in Erida.

